

Språk så in i Norden – nordisk sprogkonference

Paneldiskussion med bl.a. Rita Mogensen, Sproglærerforeningen

© Brynhildur Ragnarsdottir

Af Leon Aktor,
næstformand
i Sproglærer-
foreningen

I dagene 18.-19. april i år blev der afholdt en stort anlagt sprogkonference i Stockholm med deltagelse af sprogfolk fra alle de nordiske lande. Initiativtager og arrangør var vores svenske søsterforening Språklärarnas riksförbund. Hovedstyrelsen besluttede al-

lerede for lang tid siden at bakke op om initiativet og sendte vores formand Rita Mogensen og mig som repræsentanter for Sproglærerforeningen. Også Grundskolernes Sprogcenter Tungumálaver fra Island, Fremmedspråksenteret fra Norge og SUKOL – Språkläraryrket i Finland deltog.

Langt hovedparten af de knap 250 konferencedeltagere var svenske sproglærere fra alle uddannelsesniveauer. Herudover deltog de mange workshopinstruktører, foredragsholdere og paneldiskussionsdeltagere. Det var desuden glædeligt at også den svenske lærerforening, Lärarnas Riksförbund, som svarer til Danmarks Lærforening, var synligt til stede.

Dagen inden selve konferencen startede, mødtes repræsentanter for forskellige sproglærerforeninger fra de fem nordiske lande til en indledende peptalk af dynamoen bag sprogkonferencen, Helena von Schantz, formand for Språklärarnas Riksförbund. Hendes budskab var klart: 1) Sprog er nøglen til verden. 2) Jo mere sprog man kan, jo bedre kan man gebærde sig både privat og professionelt. 3) Der er ingen grænser for hvor mange sprog man kan lære. 4) Jo flere borgere som er dygtige til sprog, jo mere er det til gavn for samfundet både økonomisk og kulturelt. Samtidig tydeliggjorde hun at der i alle de nordiske lande er en truende udvikling i gang i retning af

færre unge som prioriterer sprog højt bortset fra engelsk. Denne udvikling må standses og vendes i modsat retning, og det var vel egentlig det vigtigste formål med sprogkonferencen.

Allerede ved dette formøde blev det klart at det var et mål i sig selv at sprogfolk mødes på tværs af de nordiske landegrænser. Der var en kolossal nysgerrighed efter at vide hvordan forholdene for sprog var i hinandens lande. Mange kontakter blev knyttet, og da konferencen sluttede, lød der flere opfordringer til at gentage succesen fordi det er så værdifuldt at lade sig inspirere af hinanden.

Det oplevede Rita og jeg konkret i en workshop hvor strukturen for fremmedsprogundervisningen i de fem nordiske lande blev præsenteret. De andre nordiske lande var stærkt optaget af den styrkelse af fremmedsprog i den danske grundskole som var en følge af folkeskolereformen i 2014 – fremrykning af sprogstart og de facto obligatorisk 2. fremmedsprog. Ikke mindst er obligatorisk 2. fremmedsprog noget man sukker efter i de andre lande. Vi var til gengæld længselsfulde efter at have en national sprogstrategi som i Norge eller en stor og stærk sproglærerforeningskonstruktion som i Sverige.

Konferenceprogrammet var fyldigt og meget varieret. På den første konferencedag vekslede programmet mellem fælles foredrag i aulaen og workshops eller oplæg i mindre lokaler. De fælles foredrag blev leveret af professor emeritus Hans-Jürgen Krumm om temaet Multilingualism and Democracy efterfulgt af professor i svensk som andetsprog Emanuel Bylund med emnet Språkinlärare tillägnar sig nya sätt att se verkligheten. Senere på dagen var det hjerneforsker Johan Mårtenssons tur til at tale om Språkläring som hjärntråning, og professor i nordiske sprog Siv Björklund havde valgt titlen Att bada i språk. Via två språk till flerspråkighet. Dagens sidste fælles seance var en paneldiskussion med titlen Hur kan vi stärka språkens ställning i skolan och i det omgivande samhället? Panelet bestod af 9 deltagere som repræsenterede henholdsvis Utbildningsministeriet, Skolverket, Lärarnas Riksförbund, Svenska Akademien, SUKOL (Finland), Fremmed-

Rita Mogensen fortæller om strukturen for sprogundervisning i Danmark.

© Brynhildur Ragnarsdottir

språksenteret (Norge), Sproglærerforeningen (Danmark), Grundskolernes Sprogcenter Tungumálaver (Island) og Språklärarnas riksförbund (Sverige).

De mange workshops og oplæg samme dag og dagen efter blev tilbudt inden for kategorierne: alment om sprog, engelsk, fransk, spansk, tysk, kinesisk, italiensk/russisk, sprogfagligt, nordiske sprog, tosprogethed/flersprogethed, modersmål samt udvalgte forlagsmaterialer. Og så var der desuden mulighed for at få en minilektion i dari, dansk, finsk, islandsk, norsk, romani, samisk og somalisk. For mit eget vedkommende var det sjovt og ikke ganske let at kaste sig ud i det islandske sprog.

Konferencearrangørerne havde i planlægningsfasen bedt om at få forslag til foredragsholdere og workshopinstruktører fra de andre nordiske lande. Det var derfor glædeligt for os fra Sproglærerforeningen at både Danièle Eychenne (Fransk Fagudvalg) og Dea Jespersen med to workshops og Ingrid Kjærgaard (Tysk Fagudvalg) med en havde mange glade og tilfredse kunder i butikken.

I forbindelse med frokost- og kaffepauserne var der mulighed for at besøge et stort lokale hvor en lang række forlag udstillede deres materialer. Der var tydeligvis stor interesse

for at studere materialerne og for at få uddybende forklaringer fra forlagsrepræsentanterne. Arrangørerne havde i forvejen spurgt os om der mon var danske forlag som en sådan konference kunne være interessant for. Vi spurgte os for hos både Alinea og Gyldendal, men det var de åbenbart ikke interesseret i.

Værdien af en sprogkonference som denne er stor. Det var ikke svært at fornemme hvordan deltagerne sugede inspiration, viden og nye idéer til sig, og for de nordiske landes foreningsrepræsentanter var det virkelig spændende at få information om forholdene for sprog i de andre nordiske lande. Der er ingen tvivl om at et gensidigt samarbejde på tværs af de nordiske grænser kan være befordrende for bestræbelserne for at få politiske beslutningstagere og væsentlige interesseorganisationer til at prioritere sprog ud over engelsk. Norden er i den globale sammenhæng et lille sprogområde men med et stort uddannelsesmæssigt potentiale for at gøre dens borgere kvalificerede til at møde verden med langt større sproglig kvalitet end det er tilfældet i disse år. Det bør være en oplagt opgave for både Nordisk Råd og Foreningen Norden at ofre sprog i de nordiske uddannelsessystemer stor opmærksomhed, og de bør begge støtte den slags initiativer økonomisk.

Vi takker Språklärarnas riksförbund for en fremragende konference og håber at der inden alt for længe igen bliver mulighed for at mødes og diskutere sprog i Norden.

© Språklärarnas Riksförbund

